

ной Рады України, Міністерства іноземних дел України і Міністерства освіти і науки України. По задумке создателей, Ассоциация будет содействовать сохранению и развитию отношений между выпускниками вузов Украины, созданию зарубежных ассоциаций выпускников украинских вузов, международному сотрудничеству органов исполнительной власти, предприятий и учреждений для использования потенциала выпускников украинских вузов за рубежом. МОН поддерживает деятельность Ассоциации и надеется, что сотрудничество с вузами Украины будет содействовать центральным органам исполнительной власти в решении задач по формированию позитивного имиджа Украины

Косінова А.О.
НТУ «ХП»

ТОЛЕРАНТНІСТЬ У ФОРМУВАННІ ОСОБИСТОСТІ ЛІДЕРА

Процеси глобалізації торкнулися майже всіх сфер життя українців. Керуючись концепцією про техногенні та традиційні світові цивілізації А. Тойнбі, можна вважати, що сьогоденна інтеграція це результат функціонування техногенної цивілізації. Яка за допомогою науки, технологій перетворює оточуючий світ, впливає на соціальні процеси. Наукова та соціальна думка, підкреслюючи що, ці процеси можуть викликати глобальні конфлікти у суспільстві, все частіше висловлюється про діяльність гуманітарно-технічної еліти у сфері примирення різних культур та світоглядів. Так склалося, що політичні лідери сучасності більш керуються стародавньою формулою «Розділяй та володарюй!». Отож примирення, синергізм цивілізаційних парадигм - це новий шлях співіснування людства. Такі постулати розвитку суспільства, перш за все, притаманні гуманітарно-технічній еліті. Саме науковий осередок, опираючись на фундаментальні знання в безлічі царин, свій лідерський потенціал має можливість впливати на соціальну думку. Теорії лідерства, більшою мірою, точаться навколо політичного лідерства. Однак досі, лідерство в гуманітарно-технічній сфері, не набуло широкого вивчення. В той час, коли процеси інтеграції потребують толерантності від соціуму, наукова

еліта своїм прикладом в змозі сприяти змінам в суспільстві. Стереотипи стоять на заваді міжособистісного спілкування, порозуміння та співпраці. Толерантність як особистісна риса лідера закладається в такий складний етап розвитку, як отрочтво.

Базуючись на об'єктивній потребі суспільства у розвитку досліджень проявів толерантності, нами було проведене емпіричне дослідження, протягом жовтня – грудня 2013 р., серед учнів восьми класів загальноосвітніх шкіл м. Харкова. Застосовано методики: «Діагностика рівня сформованості толерантності у підлітків» П. В. Степанова; «Визначення інтегральних форм комунікативної агресивності» В. В. Бойко; «Схильність особистості до конфліктної поведінки» К. Томаса. Діагностика «Шкала мстивості й уразливості» Є.П. Ільїна, П. А. Ковальова, «Діагностика комунікативної установки» В.В. Бойко; Експрес – опитувальник «Індекс толерантності» Г. У. Солдатової. За допомогою математичної обробки даних t-критерієм Стьюдента, розрахунку коефіцієнта рангової кореляції Спірмена; з'ясовано які саме прояви толерантності/інтолерантності, значною мірою, відрізняються у хлопчиків та дівчаток підлітків. Виявлено, що низький рівень сформованості толерантності належить більшості підлітків хлопців та дівчат. Та все ж загальний рівень толерантності у дівчат вищий ніж у хлопців. Середній рівень індексу толерантності показала більшість хлопчиків та дівчаток підлітків. Хлопцям-підліткам при виникненні конфліктної ситуації у сім'ї більш притаманне пристосування. Натомість дівчаткам найбільш характерне уникнення, як стиль поведінки у сімейному конфлікті. Серед друзів, при виникненні конфліктів хлопчики обирають суперництво, а дівчатка пристосування. Конфлікти серед знайомих підлітки, як хлопчики, так і дівчатка, зазвичай вирішують за допомогою суперництва та пристосування. У більшості дівчат середній рівень агресії. Натомість у підвищеному рівні агресії переважають хлопці. Хлопчики підлітки більш схильні до агресії та не здатні її гальмувати порівняно з дівчатками підлітками. Розплата за агресію, навпаки більш притаманна дівчаткам. У переважної більшості підлітків, як хлопчиків, так і дівчаток, показник негативної комунікативної установки майже у двічі вищий за середній. Дівчаткам підліткам більш притаманна уразливість, а підліткам хлопцям, більш мстиві.

Результати вивчення процесу формування толерантності в різні періоди онтогенезу, безумовно, стануть у нагоді педагогам та психологам при складанні програм що до підвищення рівня толерантності, як невід'ємної риси особистості потенціального лідера, представника гуманітарно-технічної еліти.

СЕКЦІЯ 1.

ФІЛОСОФСЬКА ДУМКА УКРАЇНИ ТА СВІТОВА ФІЛОСОФІЯ

Алєхин С., Лаврук А., Плотников В.
НТУ «ХПИ»

ПРОБЛЕМЫ ИНФОРМАЦИОННОГО ОБЩЕСТВА

Человек стал результатом эволюции благодаря труду. Разум развивался и человек стал величайшим творением природы. Человечество формировало знания, накапливало их, подобно познающему мир ребёнку. В ходе развития человек начал создавать своё детище – технику, для получения ресурсов природы и адаптации своей жизни в природе. Человек не заметил, как стал на одном уровне с природой. Его разум желал большего, он хотел познать природу до конца, подобно тому, кто дошёл до интересного момента в книге и ждет кульминации. И, в конце концов, человек стал на ступень выше природы. Он создал информационное общество. Наряду с высокими технологиями, изменившими мир, человечество столкнулось с проблемами, имеющими существенное влияние на развитие цивилизации, а, следовательно, – имеющими философский статус. К числу этих проблем следует отнести вопрос доступа к знаниям и информации.

1. Проблема цивилизационной разобщённости может получить новое основание: информационно-цифровой разрыв в уровне возможностей, в доступе к знаниям и информации, который связан с бурным развитием информационных технологий и формируется между континента-